Grethe Rottböll: Tal om kriget i Ukraina

Talare
Grethe Rottböll
Ordförande för Sveriges författarförbund

Datum
7 maj 2023

Plats
Stockholm

Putin vill utvidga det ryska imperiet. Det är en fråga om makt det är en fråga om herravälde. Att det ryska folket ska få en större plats i världen. Men kriget i Ukraina vittnar i själva verket om dess motsats. Innan kriget visste inte många av oss något om ukrainsk kultur, musik, litteratur, vi kände inte till dess magiska platser eller dess geografi. Vi hade aldrig talat om städer som Cherson eller Mariopol. Inte heller hade vi lyssnat till det ukrainska språket.

Medan det ryska folket varje dag möts av desinformation och tvingas leva i okunnighet om sina grannar vet vi i omvärlden desto mer. Vi lyssnar allt mindre till rysk musik, tar knappast emot några ryska sångare, dirigenter, dansare. Istället tar vi emot ukrainska forskare, lyssnar till ukrainsk musik, läser ukrainska poeter och till hösten startar en ny utbildning i Göteborg för översättare till ukrainska. Och jag vet att just nu sitter många svenskar, flera av dem författare, och lär sig det ukrainska språket.

När vi går på teatern och ser Tjechovs ”Körsbärsträdgården” inser vi för första gången att den utspelas i Ukraina och inte i Ryssland. Vi har börjat uppmärksamma de ukrainska historiker och intellektuella som i postkolonial anda beskriver förhållandet mellan Ryssland och Ukraina som kolonialt och imperialistiskt. Vi förstår landets historia på ett nytt sätt. Läser poesin och hör musiken i ett nytt ljus.

I Ukraina har det ryska språket förlorat mark, som en konsekvens av det ryska anfallskriget. Vem vill tala ockupanternas språk? Vem vill lyssna till Tjajkovskijs musik eller se ”Svansjön” i Kiev? Den ryska imperialismen och nationalismen får det ryska att krympa.

Ukraina har fått en allt större plats i världen. Medan Ryssland möts med olika typer av sanktioner, avsky och kritik.

Putins barbariska medeltida metoder för att utvidga sitt rike träffar inte den moderna världens behov av samarbete teknisk utveckling, klimatarbete och viktiga affärsöverenskommelser.

Källa
Manuskript hämtat från forfattarforbundet.se (2025-04-08)

Taggar
Fred, Kriget i Ukraina

URI
https://www.svenskatal.se/tale/grethe-rottboll-tal-om-kriget-i-ukraina